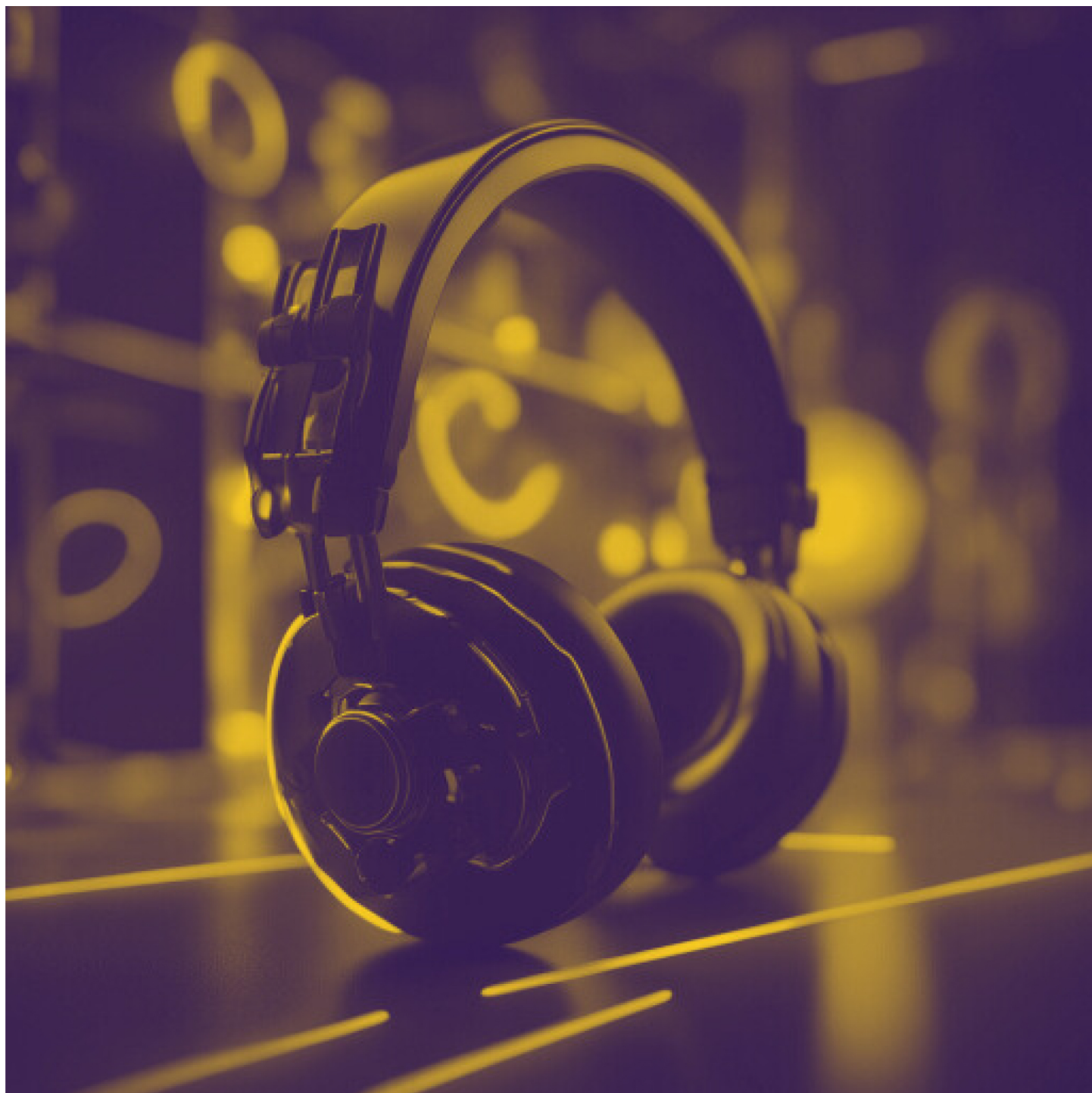

TILOS RÁDIÓ

PODCAST WORKSHOP

---

www.tilos.hu

podcast@tilos.hu

[@tilospodcast](https://www.instagram.com/tilospodcast)

Mi a Podcast?

A podcast egy digitális hanganyag, amely általában sorozat formájában jelenik meg, és különféle témákat dolgoz fel. A podcastok hasonlítanak a rádióműsorokra, de azzal a különbséggel, hogy bármikor letölthetők vagy online meghallgathatók, és nem kötődnek konkrét műsoridőhöz, azaz a Tilos Rádió 2010-ig visszanyúló archívuma is a „podcast” egy formája, csak nem ezt a nevet használtuk rá.

A "**podcast**" szó eredete két külön kifejezésből tevődik össze:

1. "**iPod**": Az Apple által 2001-ben piacra dobott hordozható zenelejátszó neve. Az iPod rendkívül népszerű volt, és az emberek sok hanganyagot hallgattak rajta.
2. "**Broadcast**": Ez az angol szó "műsorszórást" jelent, utalva a rádió- vagy televízióadások közvetítésére.

A két szó kombinációjából született meg a "**podcast**", ami eredetileg arra utalt, hogy az emberek hanganyagokat hallgattak iPodon, mintha azok rádióműsorok lennének. Bár az iPod ma már kevésbé elterjedt, maga a "podcast" kifejezés megmaradt, és általánossá vált minden olyan digitális hangműsorra, amit online lehet hallgatni vagy letölteni.

A "podcast" kifejezést először Ben Hammersley brit újságíró használta egy 2004-es cikkében a The Guardian újságban, amikor az új online rádiószerű műsorok terjedéséről írt.

A podcast aggregátor oldalak

A **podcast aggregátor oldalak** olyan platformok vagy alkalmazások, amelyek egy helyen gyűjtik össze és teszik elérhetővé különböző podcastokat. Ezek az oldalak lehetővé teszik, hogy feliratkozz a kedvenc podcastjaidra, új műsorokat fedezz fel, és letöltsd vagy streameld az epizódokat. Az aggregátorok segítenek rendszerezni és kezelni a podcast tartalmakat, így nem kell egyenként keresni és letölteni őket különböző forrásokból.

Néhány népszerű podcast aggregátor:

1. **Apple Podcasts:** Az egyik legnagyobb és legismertebb podcast platform, amely iPhone, iPad és Mac eszközökön alapértelmezett alkalmazásként érhető el. Több millió podcast található rajta, és könnyű vele feliratkozni a műsorokra.
2. **Spotify:** Bár eredetileg zenei streaming szolgáltatásként indult, a Spotify mára az egyik legnagyobb podcast platformmá nőtte ki magát. Több ezer podcast érhető el rajta, beleértve exkluzív tartalmakat is.
3. **Google Podcasts:** A Google saját podcast aggregátora, amely Android eszközökre optimalizált. Ingyenes, és lehetővé teszi a podcastok gyors keresését, valamint feliratkozást.
4. **Pocket Casts:** Népszerű podcast lejátszó és aggregátor, amely Android és iOS eszközökön is elérhető. Nagyon jól rendszerezi a podcastokat, lehetőséget ad a műsorok kategorizálására, valamint számos testreszabható funkcióval rendelkezik.
5. **Castbox:** Szintén egy népszerű podcast alkalmazás, amely ingyenes hozzáférést biztosít több millió podcast epizódhoz, és számos nyelven elérhető. Lehetőséget ad offline hallgatásra és különféle személyre szabási lehetőségeket is kínál.
6. **Stitcher:** Egy másik jól ismert podcast aggregátor, amely különösen erős a hírek és beszélgetős műsorok területén. Fizetős prémium opciókat is kínál exkluzív tartalmakkal.
7. **Tuneln:** Ez az oldal és alkalmazás elsősorban élő rádióadásokra összpontosít, de hatalmas podcast könyvtárral is rendelkezik. Széles körű témaköröket fed le, beleértve a sportot, híreket és zenei műsorokat is.

Az aggregátor oldalak előnyei:

- **Egyszerű kezelés:** Központi helyen érheted el az összes kedvenc podcastodat.
- **Feliratkozás és értesítések:** Feliratkozhat sz különböző műsorokra, és értesítést kapsz, ha új epizód jelenik meg.
- **Offline hallgatás:** Lehetővé teszi az epizódok letöltését, így internetkapcsolat nélkül is hallgathatod őket.
- **Személyre szabás:** Különböző keresési és szűrőfunkciók segítenek új podcastok felfedezésében az érdeklődési körödnek megfelelően.

Ezek az oldalak és alkalmazások a podcastok kényelmes és rendszerezett fogyasztását teszik lehetővé, így egyszerűen követheted a kedvenc tartalmadat.

a Podcast felvétele

A podcast felvételéhez ideális tér megválasztása jelentős hatással van a hangminőségre. A megfelelő akusztikai környezet segít elkerülni a visszhangot, a külső zajokat és más zavaró hatásokat, így a felvétel tisztább és professzionálisabb lesz.

Milyen térben vegyünk fel podcastot?

1. Csendes környezet

Az egyik legfontosabb tényező, hogy a felvételhez használt tér minél csendesebb legyen. A külső zajok (például forgalom, szomszédok, gépek zaja) rontják a hangminőséget és elvonják a hallgatók figyelmét. Ideális esetben egy olyan helyiséget kell keresni, ahol minimális a külső zaj, vagy pedig elzárkózva használható.

2. Kis vagy közepes méretű helyiség

Nagy helyiségek gyakran visszhangoznak, mivel a hang visszaverődik a falokról. Kis vagy közepes méretű helyiségek esetén könnyebb szabályozni a hangot, és csökkenteni a visszaverődéseket. A nagy, üres terek helyett a kisebb, berendezett helyiségek a legideálisabbak, mert ezek elnyelik a hangot és minimalizálják a visszhangot.

3. Lágyszövettel berendezett tér

A visszhang csökkentése érdekében érdemes olyan helyiséget választani, amelyben sok a puha anyag (függönyök, szőnyegek, kárpitozott bútorok). Ezek az anyagok elnyelik a hangot, és akadályozzák a visszaverődést.

- Szőnyegek, függönyök, polcok könyvekkel és kárpitozott bútorok mind segíthetnek abban, hogy tompítsák a helyiség akusztikai hibáit.
- Ha a felvételi térben nincs elég hangelnyelő felület, **akusztikai panelek** vagy szivacsok használata is segíthet.

4. Hangszigetelés

Ha a külső zajok jelentős problémát okoznak, a helyiség hangszigetelése jó megoldás lehet. Bár a teljes hangszigetelés komoly beruházás lehet, néhány kisebb megoldás is sokat segíthet:

- **Hangszigetelő függönyök** vagy **tömör ajtók** használata.
- **Ablakok lezárása** a zaj csökkentése érdekében.
- Ajtók és ablakok körüli rések lezárása tömítőanyaggal.

5. Visszhangszegény sarok vagy "podcast fülke" kialakítása

Ha nincs lehetőség külön stúdióra, akár egy szoba egyik sarkát is kialakíthatod podcast felvételhez. A sarokba helyezett hangszigetelő panelek, vagy egy ideiglenes felvételi fülke létrehozása is sokat javíthat az akusztikán.

- Egyes podcasterek DIY módszerekkel készítenek hangszigetelt "fülkéket" pl. függönyökből vagy ruhásszekrényben történő felvételekkel, mivel a ruhák elnyelik a visszhangot.

6. Akusztikus elemek hozzáadása

- **Akusztikai panelek:** Ezek a panelek hangelnyelő anyagokból készülnek, és segítenek csökkenteni a visszhangot és a zajokat. Felszerelhetők a falakra, mennyezetre, és ideálisak lehetnek otthoni stúdió kialakításához.
- **Basszuscsapdák:** Ezek az eszközök a helyiség sarkaiba helyezhetők, hogy elnyeljék az alacsony frekvenciájú hangokat, amelyeket nehéz visszafogni.

7. Zárt tér

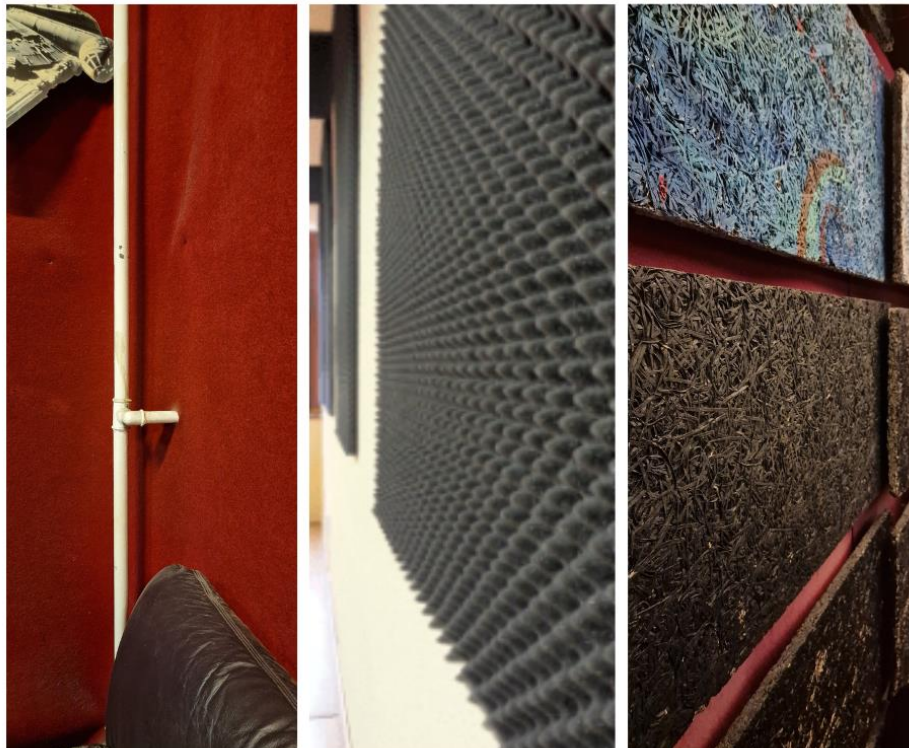
Nyílt, nagy terek (például nagy nappalik) nem ideálisak, mivel sok visszaverődő hangot eredményezhetnek. Egy zárt térben sokkal könnyebb irányítani a hangzást és minimalizálni a külső zajokat.

Alternatív megoldások

Ha nincs dedikált stúdiód, az otthoni podcast felvételt is optimalizálhatod azzal, hogy:

- **Szekrényben** készíted a felvételt, ahol a ruhák elnyelik a visszhangot.
- **DIY akusztikai panelek** használatával (például olcsó szivacsok vagy kartonlapokra ragasztott habszivacsok).

A lényeg, hogy a helyiség minél kevésbé visszhangos, csendes és hangelnyelő anyagokkal teli legyen, hogy a felvétel minősége tiszta és professzionális maradjon.

három megoldás az akusztikus tér csillapítására		
vastag posztó a falon	hangcsillapító szivacs használata	akusztikai kőzetgyapot és hangcsillapító felületek használata

Tanulj másoktól!

„Nagyon szeretem a műsoraitokat, de légyszi mutassátok be a vendéget, és hogy mi a téma, mert 7 perce nézem, és még mindig nem tudom ki ő, mi az a Cassandra program és miről van itt szó :(Tévén nem látszik a szöveges leírás, és amúgy sem azzal akarnám kezdeni. +1: ha a címben a "Mindenségit! #40" részt nem előre, hanem a végére írnátok, az is hasznos lenne, mert a Youtube 2 sor után levágja a címeket, és így sokszor pont a lényeg nem látszik a listákban.”

A fenti idézet egy podcasthoz írt komment és mennyi tanulság van benne!

- *légyszi mutassátok be a vendéget* – vedd példának Friderikusz Sándort, aki hosszan bemutatja a vendéget, ezzel biztosítja arról, hogy felkészült belőle, illetve segít a vendégnek ellazulni, mert kvázi hossza dicséri 😊
- *mi az a Cassandra program* - a podcast leírásában minél több hivatkozással mutasd be a vendéget és a legfőbb témát
- *Youtube 2 sor után levágja a címeket* – azaz jól adj címet, hogy a rövidítésben is elérhető maradjon a fő üzeneted

Friderikusz Sándor nagy stábbal dolgozik és átüt a podcastjain a profizmus.

Ilyen, amikor a műsor elején hatékonyan megmutatja a támogatási lehetőségeket:

<https://www.youtube.com/watch?v=5VdjXlK6Sy4>

Majd a műsor előzetese jön: https://youtu.be/5VdjXlK6Sy4?si=3UfsuWRpeH_omLtw&t=50

És ezután bemutatja a vendéget: <https://youtu.be/5VdjXlK6Sy4?si=EKEtSX1aXNj1GOlr&t=98>

Mikrofonhasználati alapok

A jó mikrofonhasználat elengedhetetlen ahhoz, hogy tiszta, érthető és professzionális hangminőséget érjünk el, legyen szó rádióról, podcast készítésről vagy bármilyen felvételtől. Az alábbi alapelvek segíthetnek abban, hogy a legtöbbet hozd ki a mikrofonból.

A jó mikrofonhasználat alapjai:

1. Mikrofon típusának megfelelő használat

- **Dinamikus mikrofon:** Kevésbé érzékeny, ezért közelebb kell helyezni a szájhoz. Jobb választás zajos környezetben, mivel kevésbé veszi fel a háttérzajokat.
- **Kondenzátormikrofon:** Nagyon érzékeny, tisztább és részletgazdagabb hangot biztosít, de felveszi a finom zajokat is. Ideális stúdiókörnyezetben.

2. Megfelelő mikrofontávolság

- Általában a mikrofontól való **5–15 cm** távolság az ideális. Ez elég közel van ahhoz, hogy tiszta, erőteljes hangot rögzítsen, de nem túl közel, hogy elkerüld a "pops" hangokat, amelyek a "P" és "B" hangoknál keletkezhetnek (ezeket a plozívákat meg kell szüntetni).
- Ha túl messze állsz, halk és visszhangos lesz a hang, ha túl közel, torzítás és plozívák fordulhatnak elő.

3. Popfilter és szélvédő használata

- **Popfilter:** Egy kis hálószerű eszköz, amelyet a mikrofon elé helyeznek, hogy csökkentse a plozív hangokat (például a „P” és „B” betűk okozta légáramot). Segít tisztábbá tenni a hangot.
- **Szélvédő:** Kültéri felvételekhez használt eszköz, amely védi a mikrofont a szélzajtól és egyéb külső zavaró hatásoktól.

4. Beszélj egyenesen a mikrofonba

- A mikrofonra irányuló beszéd biztosítja, hogy a hang egyenesen és tisztán érkezzon meg. Kerüld a mikrofon felé beszélés helyett oldalra vagy lefelé beszélést, mert ezek torzíthatják a hangminőséget.
- Ha a mikrofon nagyon érzékeny, enyhén oldalra fordíthatod a fejed, hogy a plozívák minimalizálódjanak.

5. Stabil pozíció megtartása

- Fontos, hogy a mikrofon stabilan legyen elhelyezve egy állványon vagy megfelelő tartóban, hogy elkerüljük a rázkódásból származó zajokat. Mozgás közben a beszélő is ügyeljen arra, hogy ne változtassa túl sokat a távolságot és a pozíciót.

6. Környezet optimalizálása

- Próbálj olyan helyen felvételt készíteni, ahol minimális a visszhang és a külső zaj. A hangszigetelt helyiség, függönyök, szőnyegek, vagy hangszigetelő panelek használata segíthet csökkenteni a környezeti zajokat és a visszaverődéseket.

7. Hangerő és dinamika kontroll

- Figyelj arra, hogy egyenletes hangerővel beszélj, elkerülve a hirtelen kiugró hangokat vagy túl halk részeket. Gyakran javasolt egy rövid hangpróba, hogy beállítsd a megfelelő hangerőt a mikrofonon, és elkerüld a torzítást.

8. Monitorozás fejhallgatóval

- Használj fejhallgatót, hogy azonnal visszajelzést kapj a hangról. Így hallhatod, ha bármilyen probléma (pl. túl sok háttérzaj, túl halk vagy túl hangos hang) jelentkezik, és azonnal tudsz korrigálni.

9. Mikrofon beállítása a felvétel típusához

- Ellenőrizd a mikrofon beállításait, például a felvételi módokat (kardioid, omnidirekcionális stb.). A **kardioid** mód például a beszélő felől érkező hangot veszi fel, és kiszűri a háttérzajokat, ami ideális egyéni felvételekhez.

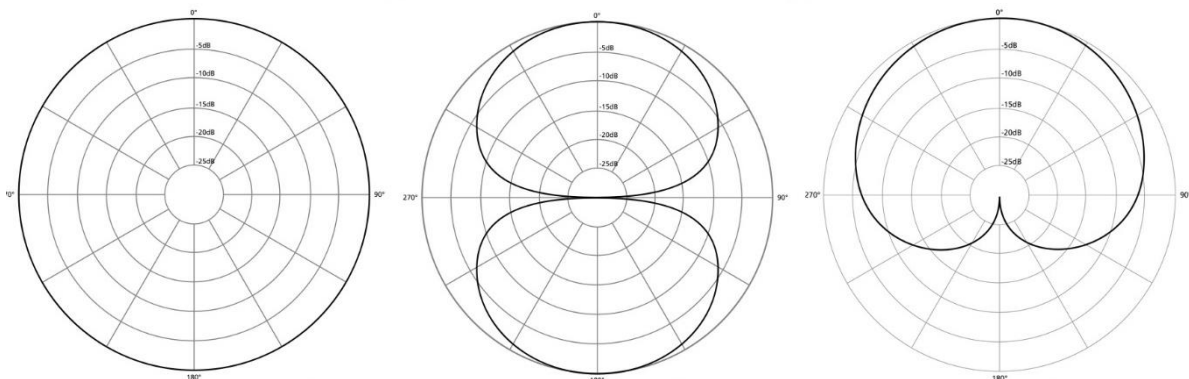
Ezek az alapelvek segítenek abban, hogy a hangfelvételek a lehető legprofibbak és legtisztábbak legyenek, miközben a hallgatóság számára is kellemesebbé teszik a hallgatást.

Nem szükséges a legdrágább eszközzel dolgoznod, ha eléggé odafigyelsz a részletekre.

Mutatok pár példát: <https://www.youtube.com/watch?v=i85-nMq1ZzI>

A lényeg, hogy tudatosan rögzítsd a felvételeket!

mikrofon iránykarakterisztikák: gömb-, nyolcas-, vese-karakterisztika

Beszédtechnikai alapok

Az érthető beszéd a rádióban kiemelten fontos, mivel a hallgatók csak a hangra támaszkodhatnak a kommunikáció során. Mivel nincsenek vizuális támpontok, minden információ a hangon keresztül jut el a közönséghez, ezért különösen lényeges, hogy az üzenetek világosak és érthetőek legyenek.

Hideg, szeles időben, vagy épp akkor, amikor lelkileg túlterhelt vagy, nehezebb megformálni a mondatokat, ezért kevésbé érthetőek lehetnek a kérdéseid.

Használj technikákat, hogy kilájítsd magadat, a vendégedet és a beszédben használatos izmokat.

Pár egyszerű gyakorlat: <https://www.youtube.com/watch?v=40mcGj58KBQ>

Miért fontos az érthető beszéd a rádióban?

1. **Közönség elérése:** A hallgatók sokszor közlekedés, munka vagy más tevékenységek közben hallgatnak rádiót. Ha nem érthető a beszéd, könnyen elveszhet a figyelmük, ami csökkenti az üzenet hatékonyságát.
2. **Információátadás:** A rádió gyakran szolgál információforrásként (hírek, közlemények), ezért a pontos és egyértelmű információátadás létfontosságú.
3. **Érzelem és hangulat közvetítése:** A rádióműsoroknak gyakran van szórakoztató vagy érzelmi funkciója is. A tiszta és kifejező beszéd segít a hallgatóknak jobban átélni a mondanivalót.
4. **Elkerülhető félreértések:** Az érthető beszéd segít megelőzni a félreértéseket, ami különösen fontos hírek vagy komolyabb témák esetén.

Gyakorlatok az érthető beszéd fejlesztésére

1. **Artikulációs gyakorlatok:** Ezek a gyakorlatok segítenek tisztábbá tenni a kiejtést, ami javítja a beszéd érthetőségét. Például:
  - Nyelvtörők mondása különböző sebességgel.
  - Magán- és mássalhangzók hangsúlyozott kiejtése.
2. **Lélegzéstechnika:** A megfelelő légzés biztosítja a beszéd folyamatos áramlását, megelőzve a hangok elnyomását. Gyakorlatok:
  - Mély légvételek és fokozatos kilégzések gyakorlása.
  - Beszéd közbeni tudatos légzésszabályozás.
3. **Tempó kontrollálása:** A lassú, jól tagolt beszéd segít abban, hogy a hallgatók könnyebben kövessék a mondanivalót.
  - Egy adott szöveg felolvasása gyorsan, majd lassan.
  - Időnkénti tudatos szünetek beiktatása a beszédben.

4. **Hangmagasság és intonáció:** A monoton beszéd kevésbé érthető és unalmassá válhat.
Gyakorlatok:

- Különböző hangszínek és intonációs minták gyakorlása.
- A mondatok végén a hangsúlyok variálása.

5. **Rögzített beszéd visszahallgatása:** Rádióműsorvezetők gyakran rögzítik és visszahallgatják saját beszédüket, hogy felismerjék azokat a részeket, ahol az érthetőség javítására van szükség.

Ezek a gyakorlatok segítenek abban, hogy a rádióban beszélők hatékonyabban, érthetőbben kommunikáljanak, ezáltal javítva a műsorok minőségét és hallgatóság élményét.

Dizájn

A podcast-tal kapcsolatos dizájnelemek - beleértve videókat, készítését is – a <https://www.canva.com/> az egyik egyszerűen használható, online eszköz, amely számos előnyt kínál a grafikai tervezéshez, különösen azoknak, akik nem rendelkeznek professzionális tervezői tapasztalattal. Néhány ok, amiért érdemes használnod:

1. **Felhasználóbarát:** A Canva felülete egyszerű és könnyen használható. Akár kezdő vagy, akár tapasztalt felhasználó, könnyedén létrehozhatod professzionális megjelenésű dizájnt.
2. **Előre elkészített sablonok:** Számptalan ingyenes és fizetős sablon közül választhatsz, legyen szó prezentációkról, közösségi média posztokról, plakátokról, névjegykártyákról stb. Ez segít időt megtakarítani, hiszen nem kell minden elemet a nulláról kezdened.
3. **Kép- és grafikai elemek széles választéka:** Rengeteg ingyenes és fizetős fotó, ikon, illusztráció és egyéb grafikai elem áll rendelkezésedre, amit szabadon beilleszthetsz a munkáidba.
4. **Közösségi média integráció:** A Canva lehetővé teszi a dizájnt közvetlen megosztását a közösségi médiában, így időt takaríthatsz meg a posztok tervezése és közzététele során.
5. **Rugalmas együttműködés:** Csapatok is használhatják közös projektekhez, hiszen megoszthatók és közösen szerkeszthetők a tervek.
6. **Ingyenes és fizetős verzió:** Az ingyenes verzió rengeteg funkciót kínál, de ha több prémium elemet vagy extra funkciókat (pl. képszerkesztő eszközök, brand kit stb.) szeretnél, akkor választhatsz előfizetéses tervet is.
7. **Minden platformon elérhető:** Használható számítógépen, tableten vagy akár mobiltelefonon is, így bárhol, bármikor dolgozhatsz.

A Canva egy egyszerű, mégis erőteljes eszköz, amely segítségével gyorsan és könnyedén készíthetsz látványos grafikai tartalmakat, még akkor is, ha nem vagy profi tervező.

Mutatok egy példát:

